MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 14 X 1941 /poranny/

FRIESLAND /po angielsku/

Produkcja Krzywego Rogu stanowi 61% całej sowieckiej produkcji surówki, zaś produkcja manganu w okręgu Nikopolu 35%. Na terenach, przez które biegnie linia frontu pod Leningradem, leżą kopalnie boksytu, produkujące 75% zapotrzebowania Sowietów. Aluminium produkowano na wybrzeżu Jeziora Ładoga i w Zaporożu. Węgiel Sowietów pochodził głównie z Donbasu. Leningrad dawał 50% produkcji gumy i azbestu, oraz 48% produkcji przemysłu elektrycznego. Największa sowiecka fabryka maszyn rolniczych znajduje się w Rostowie. Ukraina dawała 90% kukurydzy, 68% cukru, 40% ziemniaków, 35% żyta, 30% pszenicy i jęczmienia, czyli 25% całej sowieckiej produkcji rolniczej. /12 X, g.18,30/.

PARYŻ /po francusku/

Pogadanka Eberhardta Heinze: O zagadnieniu religijnym w Niemczech: Gdy protestanci żądali od Fryderyka II wypędzenia Jezuitów, oświadczył on, że każdy może szukać sobie nieba, jak chce. Jest to również zasadą państwa narodowo-socjalistycznego, które pozwala każdemu obywatelowi należeć do jakiego chce wyznania, tak długo, dokąd wierzy w Boga. Tego jednego wymaga się w Niemczech. Nikt, kto jest Niemcem, nie może być bez Boga. Samo istnienie Ministerstwa Wyznań świadczy o stosunku nazizmu do religii. Niektórzy katolicy francuscy mówią o prześladowaniu Kościoła katolickiego w Niemczech, lecz czynią tak, nie znając faktów. /12 X, g.10,00/.

PRAGA /po czesku/

Przemówienie emerytowanego gen. żandarmerii Otto Blahy, prezesa Stow. Weteranów Czeskich: Towarzysze, jeżeli chcecie służyć swemu narodowi, musicie wykazać dobrą wolę i lojalność wobec Rzeszy. /12 X, g.10,00/.- Benesz każe BBC opowiadać po czesku o tym, iż Niemcy przerachowali się w Rosji. Audycje czeskie z Londynu wskazują tylko na brak odpowiedzialności i przestępczą postawę Benesza i jego kliki, pragnącej wywołać w narodzie czeskim złudne nadzieje.- Laznovsky padł ofiarą ohydnej zbrodni, inspirowanej z Londynu; trudno jest pojąć, jak w Pradze mogła się znaleźć ręka, gotowa do spełnienia tej zbrodni.- Narodni Prace stwierdzają, omawiając ostatnie wypadki w Protektoracie, że godnymi potępienia są nie tylko Żydzi, lecz i Czesi - Aryjczycy. /12 X, g.11,10/.

BUDAPESZT /po węgiersku/

Anglicy ofiarowali 20 tys. funtów za głowę Muftiego Jerozolimy./12 X, g.23,00/.

BELGRAD /po serbsku/

Odezwa Nedicza: "Wzywam was chłopi serbscy do wyzwolenia się z sideł intrygantów komunistycznych. Ufajcie Bogu, który ma zawsze Serbię w swojej opiece. /12 X, g.17,40/.

BELGRAD /po ukraińsku/

Odezwa do komunistów ukraińskich: Moskwa niszczyła Ukrainę, znieważając wszystkie świętości Ukrainy, a wyście sprzedawali Ukrainę Stalinowi, byliście katami narodu jako czekiści i denuncjantami jako selkory /korespondenci wiejscy/. Póki czas, opamiętajcie się, jeżeli odkupicie wasze grzechy, może unikniecie gniewu narodu.- Młodzież ukraińska mając teraz możność przekonania się, jak ludzie żyją w Europie, zrozumią, że była okłamywana, że życie w Sowietach było jak w więzieniu.- Odezwa do ludności, nawołująca do współdziałania z Niemcami przy usuwaniu min. /13 X, g.10,15/.

"ZA ROSJE" /po rosyjsku/
- Wobec katastrofy militarnej rząd sowiecki trzyma się tylko resztkami sił. Na Dalekim Wschodzie rozgorzało powstanie. Należy tworzyć jaczejki dla szerzenia propagandy, a w przyszłości dla akcji czynnej.- Budienny pierwszy zrozumiał bezcelowość dalszej walki i nakazał zaprzestanie obrony. Rozkaz jego nie został jednak wykonany, zaś on sam musi się kryć przed NKWD. /13 X, g.9,30/.

RZYM /po włosku/
Belgijski Bank Narodowy wygrał proces apelacyjny przeciw Bankowi Francji o zwrot złota zdeponowanego we Francji na początku wojny. /12 X, g.19,00/.

MOSKWA /po polsku/
Audycja dla młodzieży: Młodzież całego świata jednoczy się w walce z faszyzmem. Postawa młodzieży polskiej nie budzi wątpliwości. Niemcy niszczą naród polski, wysiedlają ludność Pomorza, umieszczają w obozach koncentracyjnych i wywożą robotników do Niemiec, traktując naród polski jak nawóz dla Niemców. Lecz nie zagłuszy to w narodzie polskim instynktu wolności. Młodzież polska wychowana była w tradycjach walk o niepodległość, na jej sztandarach wypisane są nazwiska Kościuszki, Dąbrowskiego, Mickiewicza, Curie-Skłodowskiej. Podczas ubiegłej wojny Polska przyczyniła się do klęski Niemców. Polska nie jest odosobniona, stoją przy niej wszystkie miłujące wolność narody Europy oraz Stany Zjednoczone. Po odzyskaniu wolności Polska zajmie wśród tych narodów należne jej miejsce.- "Jak walczy młodzież czeska": Strejki i sabotaże. 11 bm. odbył się w Londynie Antyfaszystowski Wiec Młodzieży, na którym uchwalono walczyć solidarnie z Niemcami Hitlerowskimi. /13 X, g.16,30/.

MOSKWA /po rosyjsku/
Komunikat SBI.- Pierwsze przerwanie się wroga w kierunku Wiazmy zaskoczyło nasze wojska, lecz zdołano na czas zorganizować obronę. Wprawdzie przeciwnik nadal posuwa się naprzód w tym kierunku, lecz opór jest coraz zaciętszy. /13 X, g.13,00/.
Prawda: Wspólnym wysiłkiem odeprzemy wroga. Napór przeciwnika na nasze najważniejsze ośrodki przemysłowe trwa. Mimo wielkich strat wrogowi udało się wbić klin między niektóre nasze pozycje. Hitler postawił wszystko na kartę, musimy i my napiąć wszystkie siły. Żadnej paniki, lub defetyzmu. Narody Związku Sowieckiego, Anglii i Ameryki wiedzą, że walka toczy się pod znakiem: Być albo nie być. Mamy olbrzymie zasoby rolnicze i przemysłowe. Trzeba dziś wszystko skoncentrować dla pracy na potrzeby armii, odkładając wszelkie inne zadania. Partia powinna kroczyć na czele tej akcji. Będziemy walczyć do ostatniej kropli krwi i wśród miłości ojczyzny zwyciężymy wroga. /13 X, g.10,40/.- Prawda: "Nie przejdą": Już pod Leningradem wróg poniósł olbrzymie straty. Wróg koncentruje wszelki sprzęt, jakim dysponuje: Zdobyliśmy czeskie tanki, francuskie działka p.pancerne, polskie ckm -y. Pod Moskwą we wszystkich kierunkach rzucane są w bój codziennie świeże wojska, ale i nasze oddziały otrzymują posiłki. Im dalej posuwa się wróg, tym bardiej zaciekły jest nasz opór.- Wróg nie przejdzie przez pierścień naszej obrony. /13 X, g.13,00/. - Prawda: Niemcy posyłają na tyły naszych wojsk prowokatorów, którzy rozsiewają wiadomości, iż Niemcy dobrze traktują ludność. Ujęto jedną z takich agentek Alfierenko, która oświadczyła, iż pracowała w małej miejscowości w okręgu /obłasti/ Baranowicz. Oficer niemiecki nazwiskiem Gulner zmusił ją pod groźbą rozstrzelania do udania się na tyły wojsk sowieckich i opowiadania wszystkim że Niemcy dobrze traktują ludność. Równocześnie opisała ona straszliwy terror uprawiany przez Niemców.- Prawda: opisuje reorganizację pewnej fabryki sowieckiej, dokonaną miejscowymi środkami, gdy okazało się, że nie można sprowadzić nowego urządzenia. Opisany przykład nie jest pojedynczy, gdyż fabryk takich jest bardzo wiele. /12 X, g.7,00/
W Adżarskiej ASRR dostarczono do zakładów przetwórczych 11.109 tysięcy kg herbaty.- Kończy się zbiór buraków w Gruzji; w rejonie Gori przeciętna wynosi 300 q z ha. /12 X, g.10,40/.- Produkcja nafty w Baku, która zwykle spada w zimie, dzięki wysiłkom robotników, rośnie;

kopalnie i rafinerie przygotowują się na zimę.- Kom. Lud. Rolnictwa zwrócił się do wszystkich organizacyj partyjnych o udzielenie kołchoźnikom jaknajwiększej pomocy przy organizowaniu suszenia ziemniaków dla armii czerwonej. /12 X, g.19,30/.

W Centralnym Domu Sztuki odbył się wieczór poświęcony obronie Leningradu. Słynny kompozytor Szostakowicz powiedział, iż mimo anormalnych warunków w Leningradzie panuje wielka aktywność na polu sztuki i nauki; teatry, sale koncertowe i biblioteki są przepełnione. /12 X, g.20,30/.

Prasa szwajcarska podaje doniesienie OFI, iż w lasach pod Paryżem zbierane będą suche liście z przeznaczeniem na opał dla miasta. /12 X, g.3,00/.

MOSKWA /po niemiecku/

NYT donosi z Waszyngtonu, że rząd Stanów ustanowił specjalny urząd dla organizowania audycyj ze Stanów do Europy w celu przeciwdziałania kłamstwom propagandy niemieckiej. /12 X, g.23,00/.

ANKARA /po turecku/

Mufti Jerozolimy, który schronił się jakiś czas temu w poselstwie japońskim w Teheranie, teraz jest podobno w drodze do Afganistanu. /12 X, g.21,30/.

ANKARA /w języku hindustani/

Wszyscy obserwatorzy są zgodni w tym, że sytuacja w Rosji przyjęła nader krytyczny obrót. Z obu stron działa z najwyższym napięciem propaganda, ale jeżeli można coś z niej wydobyć, zdaje się, że zorganizowany opór Rosjan skończył się. Wszystkie rezerwy rosyjskie rzucane do walki, są stopniowo niszczone. Jedyne, co Niemcom pozostało do zrobienia, to zlikwidowanie małych ośrodków oporu. Rzecznik niemiecki oświadczył dziś, że zorganizowany opór rosyjski skończył się. /12 X, g.16,15 - audycja dla Indyj/.

ANKARA /po angielsku/

Komunikaty obu stron, oraz źródła neutralne zgodnie stwierdzają, że na froncie wschodnim toczy się największa bitwa w dziejach. O ileby wierzyć źródłom niemieckim, armia rosyjska już nie istnieje. Źródła rosyjskie są jak zwykle powściągliwe. Źródła brytyjskie uważają sytuację w Rosji za niedobrą. W. Brytania zajmuje się poważniej, niż dotąd, sprawą pomocy dla Rosji i postanowiła dostarczyć Rosji broni i materiałów na kredyt w zamian za surowce. Prasa angielska wzywa do desantu. /12 X, g.20,15/.

KAIR /po polsku/

Gen. Kopański , oraz oficerowie i żołnierze oddziałów polskich w Tobruku wygłosili przemówienia do rodaków w kraju i w świecie, które utrwalono na płytach. Będą one nadane przez rozgłośnię w Kairze 14. i 15. bm., a następnie były będą przesłane do Anglii i przemówienia nadane przez BBC.- Reportaż "Polacy w Tobruku": Po upadku Francji rząd Vichy domagał się, by oddziały polskie w Syrii złożyły broń. Na to Polacy odpowiedzieli "Jeżeli chcecie, to przyjdźcie i spróbujcie nas rozbroić", poczym oddziały polskie przeszły z bronią do Palestyny, gdzie zostały przeorganizowane i przezbrojone według zasad stosowanych w armii brytyjskiej. Oddziały polskie brały udział w kampanii w Libii, a obecnie wchodzą w skład załogi Tobruku. Oddziały polskie odznaczyły się w obronie Tobruku w walkach z Niemcami i Włochami. Podczas wojny w Grecji jeden z oddziałów polskich miał być wysłany na tamten front, lecz zawrócić musiał z drogi wskutek zakończenia kampanii greckiej. Konieczność powrotu wywołała u żołnierzy wielkie rozczarowanie. /13 X, g.17,50/.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

NBC New York /po francusku/

Prasa niemiecka zamieszcza mapy z wykazaną linią frontu w Rosji,

Mapę tę ogłosiło . Ponieważ dowództwo to ogłasza wyniki bitew i postępy terenowe dopiero po zakończeniu danej bitwy, można przypuszczać, że Niemcy są bliżej Moskwy, niż to przyznają.- Donoszą z Berlina o rozstrzelaniu w Czechach 8 rzeźników za nielegalny ubój bydła.- Donoszą z Szanghaju o koncentracji w Mandżukuo 32 dywizyj japońskich dla ataku na Syberię.- Naczelny dowódca wojsk Indyj Holenderskich zginął w wypadku lotniczym.- Obserwatorzy amerykańscy są zdania, że nawet upadek Moskwy nie złamie oporu Sowietów i podkreślają wielkie straty armii niemieckiej, oraz fakt, że Anglia zyskała 4 miesiące czasu, podczas których m. i. dokonano wielkich przygotowań do operacyj na Blizkim Wschodzie, które zapewne rozpoczną się niebawem.- Jeden z admirałów niemieckich oświadczył, że sądząc z doświadczeń poprzedniej wojny, przyszłość wojny obecnej zależy od floty oceanicznej. Eksperci amerykańscy podkreślają wyższość Anglików nad Niemcami w tej dziedzinie. /13 X, g.17,00/.

Boston /po polsku/

Wojskowe koła w Sowietach pokładają nadzieję w zbliżającej się zimie. Prasa sowiecka nie ukrywa grozy sytuacji, lecz pewna jest zwycięstwa.- Beaverbrook oświadczył, że Niemcy stracili w Rosji połowę swych czołgów.- W angielskim rozkazie dziennym cytowano eskadrę 303, która powracając do baz i powiadomiona o obecności w pobliżu samolotów niemieckich, zawróciła i ścigała Niemców aż nad terytorium Francji.- W Londynie odbyło się posiedzenie Komisji polsko-czesko-jugosłowiańskiej.
Niemiecki minister Funk, przemawiając na otwarciu targów w Królewcu oświadczył, że Rosja już jest włączona do organizmu gospodarczego Rzeszy.- W Jugosławii i Grecji oddziały włoskie zastąpiono niemieckimi. W Bośni skazano na śmierć 24 Serbów.
PRASA SOWIECKA DONOSI, IŻ ODDZIAŁ KAWALERII POLSKIEJ, DZIAŁAJACY NA SRODKOWYM ODCINKU FRONTU, USTALIŁ POŁOŻENIE NIEMIECKIEJ KOLUMNY PANCERNEJ, NAWIAZAŁ ŁACZNOSC RADIOWA Z LOTNICTWEM SOWIECKIM I PODAŁ DANE, DZIEKI KTORYM LOTNICY SOWIECCYZBOMBARDOWALI KOLUMNE NIEMIECKA. PRASA SOWIECKA PODKRESLA MESTWO I DUCHA BOJOWEGO JAZDY POLSKIEJ. /13 X, g. 19,45/.

Depesze.

Ministerstwo Handlu St. Zj. donosi, że Niemcy zatrudniają na robotach przymusowych 2 miliony cudzoziemców, w tym 500 tysięcy Polaków i 47 tysięcy Włochów. Oficjalna statystyka niemiecka podaje, że przy robotach rolnych pracuje 650 tys. jeńców wojennych.

Korespondenci.

C. Barbe, Berno: Źródła neutralne wskazują, że sytuacja pod Moskwą pogarsza się z godziny na godzinę. Sabotaże w Holandii rosną; Niemcy aresztowali 400 tys. Holendrów pod zarzutem sabotażu i ukrywania lotników angielskich; doniesienia dyplomatyczne wskazują, że wielu z aresztowanych mogło mieć coś wspólnego z przygotowaniami do ewentualnej inwazji kontynentu przez W. Brytanię. Racje żywnościowe we Włoszech są niezwykle niskie.- C. Lanius, Berno: Rosjanie przyznają, iż cofają się, podkreślając tylko straty zadawane Niemcom, zaś Niemcy nadal mówią o otoczeniu większej części armii Timoszenki i podkreślają, że opór czerwonych słabnie z każdą godziną. W sumie całość obrazu rysuje się czarno dla Rosjan, jednakże wiele zależy od zdolności oporu tych wojsk Timoszenki, które pozostały. - M. Agronsky , Ankara. Koła tureckie i brytyjskie na Bliskim Wschodzie śledzą coraz pilniej postępy ofenzywy niemieckiej w kierunku Kaukazu, którego zajęcie i dojście do granic Turcji odcięłoby południową drogę do Rosji i wywołałoby konieczność obrony przez WBrytanję Bliskiego Wschodu . To może jest wytłumaczeniem bezczynności wielkiej armji brytyjskiej na Bliskim Wschodzie i brak ataku na Libję.- R. Brocke, Ankara. Bułgarski minister wojny, Gabrowski w Skoplje, zaś prezes Sobranja Kalkoff w Plowdiw wygłosili przemówienia , w których stwierdzają, iż Bułgarja stoi

zdecydowanie po stronie nowego ładu i we wszelkiej postaci z wyjątkiem rozlewu krwi współpracuje z Osią. Są to ostatnie wysiłki oparcia się żądaniom Brauchitscha i Raedera wysłania wojsk na front sowiecki. Koła dyplomatyczne w Stambule donoszą o olbrzymich stratach niemieckich w Rosji, poniesionych jeszcze przed obecną olbrzymią ofenzywą. Każda rodzina niemiecka w Stambule otrzymała zawiadomienie o tem, że ktoś z jej bliskich został zabity lub ranny. Jeden z dyplomatów niemieckich oświadczył: "Nasze straty są kolosalne". Jeden z dyplomatów amerykańskich sądzi, że w tych warunkach opór Bułgarji nie potrwa długo. Dzienniku turecki Ulus zamieszcza artykuł Ataya, atakujący ostro dziennikarzy amerykańskich w Europie i na Bliskim Wschodzie, twierdząc, że myślą tylko o wysyłaniu sensacyj bez względu na następstwa, i dodając, że w przyszłości dowiemy się, jakie to wywołało skutki w krajach okupowanych. Ze Stambułu odpłynął statek turecki Kutulus z zadunkiem żywności , odzieży i środków leczniczych dla Grecji.

Boston/po angielsku/

Według niepotwierdzonych wiadomości potężny brytyjski korpus ekspedycyjny , liczący conajmniej 2 dywizje wylądował w Archangielsku. Są różne dane,wskazujące, że wiadomość ta może być prawdziwa. Zdaniem ekspertów ma to na celu raczej efekt psychologiczny na opinję w Sowietach i WBrytanji. / 13 X, g.24.00/

New York CBS /po polsku/

Hull wypowiedział się w komisji spraw zagranicznych Kongresu za rewizją ustawy o neutralności, zaś Knox na zupełnem jej uchyleniem. Waszyngton jest pewien, że Niemcy przegrają wojnę w Sowietach. Roosevelt jest zdania, że wojna trwać tam będzie przez zimę i w przyszłym roku i Sowiety zorganizują linję oporu na Wołdze , zachowując 40% swej produkcji wojennej. W Moskwie słyszano kanonadę artylerji. W Ottawie krążą pogłoski o rychłej akcji wojsk kanadyjskich na kontynencie Europy. Dziennik szwedzki Aftonbladet doniósł, iż 40 tys wojsk angielskich wylądowało w Archangielsku, a ponadto dalsze oddziały w innym jeszcze punkcie. Oddziały polskie walczą w Tobruku. / 13 X, g.23.15/

New York i Boston WRUW/ po polsku iangielsku/

Przemówienie do Polaków w kraju i świecie publicysty amerykańskiego Herberta Agara: Polska jest jedynym z wielkich państw, które płaci olbrzymią daninę krwi w walce o cywilizację świata. Wiadomości z Francji nadchodzą tu szybko i są dokładne, to też Hitler pragnący rozbicia opinji amerykańskiej zachowuje się tam oględnie , inaczej niż w Polsce, skąd wiadomości dochodzą skąpe i powoli. Obecne dzieje Polski są najwspanialszą kartą jej historji. W walce o cywilizację Polska złożyła największe ofiary i walczy dalej z niesłychanym bohaterstwem. Lotnictwo polskie jest natchnieniem nawet dla RAF. W narodzie polskim nie ma marjonetek i Quislingów. Ja i wielu z nas jest zdania , że świat cywilizowany zaciągnął wobec Polski dług, którego ludzkość nigdynie złoda spłacić. Nie zapomnimy tego jednak do grobowej deski i dopilnujemy by nie zapomnieli i inni. Jeżeli świat zapomni o tem co uczyniła Polska to cywilizacja nasza nie zasługuje na istnienie. / 13 X, g.22.15/

Uwaga: Herbert Agard: dług świata wobec Polski:New York po polsku str 9. - Oddziały polskie na froncie w Sowietach/?/:Boston po polsku str 4.- Zapowiedź przemówienia gen Kopańskiego: Kair po polsku str 3.- Wojska angielskie w Archangielsku, Boston po angielsku, str 5.- Opór Rosjan skończył się: ANKARA w języku hindustani, str 3 .- Niemcy bliżej Moskwy niż przyznaj/?/:New York po Francusku, str,3.- Prawda:Do ostatniej kropli krwi; Prawda:"Obłast' ". Baranowicze:str 2 .- Hitleryzm a religja: Paryż po francusku , str 1.- Odezwa do komunistów ukraińskich, Belgrad po ukraińsku, str 1